

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

7. De honoribus Rhetorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

De honoribus Rhetorum.

CAPVT VII.

Ingeniosè, vt cætera Lucianus, in eo quem de Rhetorum doctore inscripsit dialogo, Rhetoricam suis depingit coloribus. Sedet illa in eminenti folio, formosa aspectu, & planè elegans, Amaltheæ cornu gestans, varijs fructibus refer- tum, & ex vna quidem parte altantem ostendit Plutum, adolescentem penitus aureum, ac per quam amabilem, quem Gloria, & Potentia, cæteraque id genus. Diuæ frequenti stipant comitatu: ex altera vero parte laudes per pul- fillis amoribus similes, ac vndique conferta circumuolitant instar. Nili, si quandoque illum depictum vidisti, crocodilo alicui, vel equo fluuiali, quales multi sunt in eo, insidentem: paruulos autem pueros (Pechesillos Ægyptij vocant) circa illum lufitantes: Tales & circa Rhetoricam laudes. Hæc ille: ex quibus ostendit totius penè honoris domicilium in Rhetoricæ, siue agentis, siue etiam docentis gremio fuisse constitutum.

Rhetorica pictura. Defensio Rhetoricæ apud Plu- tum ex Aristide p. 675.

Rhetorum palma. Ouid. 1. Metam. Et Rhetorum quoque triplicis foris, quæ dicitur Philocephus, ut est in Cyrilli lexico. Lucianus in Rhet. doctore.

Primum, sicut Imperatorum honoribus laureæ sunt peculiari quadam ratione consecrata, vt canit Ouidius in persona Apollinis, ad Daphnem:

Tu Ducibus latis adaris, cum lata triumphum Vox canet, & longas vident Capitolia pompas. Sic etiam palma Oratoribus destinata, quarum meminit Martialis epig. 27. libr. 7. ad Fulcum.

Sic fora mentem sic te pallata laudent, Excolas & gemmas plurimas palma ferres. Et Lucianus in Rhetorum Doctore si quovis est in τὴν ὑπὲρ γὰρ ἡμεῖς ἐσεσται μὲνοι. Hæc autem ratio honoris fuit, quod palma olim chartarum vicem præstiterant, ex quo Oratoribus deberi credebantur, qui literaturæ omnis auctores, & principes habentur: sine etiam quod palma victoriæ semper insigne exitit, ideoque victricem, & dominam, perquam opportunè decebat eloquentiam; an etiam quod palma trecentæ, & sexaginta quinque ab Ægyptijs numerentur virtutes, ideoque fuit symbolum eloquentiæ, cuius infinita vis, innumeræque utilitates in hanc vitæ civilis culturam emanarunt.

Sphinges.

Alterum eloquentum symbolum fuere Sphinges. Neque enim sine ratione aliqua credibile est, datam Hortensio oratori à Verre Sphin-

gem eburneam, nisi quod conueniens munus oratori credebatur. Meminit Plutarchus in Ciccone, καὶ λαβόντων ἐλεφαντίνην σφίγγα μιν δὸν εἶπέε πλαγίως ὁ Κικέρων πρὸς αὐτὸν τὸ ἰδὸν αὐτὸς, ἀνιγμάτιον λόσεων ἀπέειρεν ἔχειν: καὶ μὲν ἐπὶ τῆ οἰκίᾳ τὴν σφίγγα ἔχει. Ratio est, quod σφὴ παρθένος per antonomasiam sphinx appellatur ab Euripide in Phœnissis, & in mysterijs Ægyptiorum inferioris sapientiæ fuit symbolum, ex quo pro templorum fermè omnium limine cernebantur sphinges, quæ diuinæ sapientiæ vim reconditam, eamque multis difficultatibus implicitam significarent. Meminere Strabo geograph. & Plutarch. in Iside, & Ostride.

Tertio attributa etiam oratoribus Sirenes, quod ea, quæ in Ilocratis tumulo est collocata, satis indicat; idque ob melleam orationis suauitatem. Nam Syrenes ἰτυρῶν, ὅπα γηῦσι, apud Orpheum; vnde à Lycophrone in Cassandra ἀπὸ γρηῖνοι ἀηδονες, nominantur, & ab Alciphrone dicuntur habere Sirenuas in label- lis, qui suauem, & argutam Orationis copiam fundunt. Sic etiam Menecles de Bacchide εἰὼν ἐπιέγγετο, ἵδον ἔθελεν ὄσαι τῆς οὐμείλιαις αὐτῆς σείρηνας ἐνδιδῶντα, qualis etiam erat oratio, qualis aspectus, quæ in eius coll. quæ sessabant Sire- nula?

Strabo geog. l. 17. Sirenes Rhetoribus attributa. Orpheus in Argonauticis. Lycophron in Cassandra, Menecles in epist. de Bacchide.

Quartò, honor statuarum penè vulgaris apud ipsos oratores fuit: siquidem vni Demetrio Phalereo trecentas & sexaginta statuas Athenis erectas legimus; Gorgia Leontino, qui primus subitæ, & fortuitæ orationis aperuit fontem, non inaurata, vt cæteris, sed aurea posita est, Populus Romanus Proæresio imaginem cum nobilissima inscriptione dedicit, (Regina rerum Roma Proæresio Regi eloquentia. Ipsi quoque Cæsares eloquentiæ nomine statuas affectarunt: tradit enim Vopiscus, Numeriano adolescenti, Cari Imperatoris filio, à Senatu Romano dedicatam fuisse statuam hoc titulo insignitam, Numeriano Oratori potentissimo.

Statuarum honor. Diogenes Laert. Cicero in orator. Eunapius in Proæresio.

Quintò legationes, vt Cyneæ Demosthenis auditori, apud P. R. Anaximeni apud Alexandrum, Scopeliano apud Domitianū, Eusthatio Cappadoci apud Saporem Persarum Regem, Magistratus denique, & Præfecturæ per hæc Rhetoribus sunt demandatæ, vt ex Eunapij Sardi- diani; & Philostrati Lemnij Sophistis nimis liquidè constat, vnde Libanius ἐπαρχίαν ἀν- λῆς,

Legationes & Magi- stratus rhe- toribus mandati.

Atque, quae erat prima dignitas, recusavit. Aufonius de Rhetore factus est Consul à Gratiano. Haud immemore Praeceptoris discipulo. Bis consulatum gessit Herodes Sophista, tãtasque opes contraxit, ut stadia, & theatra suis sumptibus populo ædificaret.

Urbes, & Provinciae, Eunnapius in Praetorio.

Sexto, Urbes, & provinciae: Nam cum Praetorio precarij muneris petendi copiam fecisset Constantinus Imperator, postulavit in insulas non paucas numero, nec exiguas, tributarias, & veterales Athenarum civitati, in pendendo frumento. Donavit istas Imperator, & Primariam dignitatem adiecit, ut praefectus castrorum vocaretur.

Philostratus in Diono.

Septimo, quod ingentis honoris fuit, & solis penè Caesaribus, Imperijque consortibus concessum, ipsi Rhetores ad consensum Imperatorij vehiculi sunt admissi. Nam de Dione memorat Philostratus, ῥητορὶκὸν γένος αὐτοκράτωρ ἀναβλέπων αὐτὸν ἐπὶ τῷ βέλους ἐς τὴν χροῦν ἀμαζαν, ἑστῆς οἱ βασιλεὺς τὰς ἐκ τῶν πολέμων πομπὰς εὐσεβεῖ δαμῶν ἐπιεφερόμενος ἐπὶ τῷ Δωῶν, ἡ μὲν λέγει οὐκ ἴσθα, φιλοῦ δὲ σε ὡς τιμαυτὸν. Sane Traianus Imperator: Romae illum in aureum currum assumens, in quo Imperatores confectis bellis triumphorum pompas ducere solent, lapidissime ad Dionem conuersus, quidnam aiebat, dicas, nescio. Te verò non minus, quam me ipsum diligo. Hi sunt, & alij in aemuli eloquentiarum triumpho, quos nihil opus est diffusis recensere.

Contra eos qui dicunt Demosthenem ab Aristotele praecipua Eloquentia didicisse.

CAPVT VIII.

Vindicanda est Rhetoricae antiquitas, à calumnia, qua nonnulli Philosophos ante Oratores claruisse, ipsumque Demosthenem Aristotelis praecipua institutum, ad tantum eloquentiae decus efforuisse constanter asseuerant. Hoc ipsum iam suis iactatum temporibus disertissime conturat Dionysius Halicarnassensis, & firmissimae rationes cui acunt. Si quidem Demosthenes annum vigesimum quintum, agens, rempublicam capessere, & conciones habere coepit: Aristoteles verò ipsidem temporibus cum Platone vixit, usque ad annos septem & triginta, neque scholae rector, neque vilius seclæ peculiaris auditor, nec libros Rhe-

toricos, nisi longo post tempore, elucubrauit: Nam Platone mortuo abiit ad Heremiam Atarpei tyrannum, ac triennium cum eo moratus, Eubulo Praetore Mitylenas secessit, inde sub Pythodochi praetura ad Philippum venit, apud quem in institucendo Alexandro octo annos exegit: post Philippi obitum, Euzeneto Praetore, profectus Athenas, duo decim annos in Lyceæ scholas habuit: quo tempore testatur se iam natu grandiosem, edidit ante praestantissimis operibus artes, Rhetoricas, quibus adiutum aiunt Demosthenem, composuisse. At verò Demosthenes, etiam cum adhuc sub praetore esset Aristoteles, Callistrato Praetore, anno ætatis, ut dixi, vigesimo quinto, primam causam egit contra Androtonem. Successit ea, quae est de immunitatibus, venustissime scripta: hæc excepit cœcio de classibus, quae Timocrateæ sequuta est. Exinde contra Philippum Regem in arenam descendit: mox Rhodiensē, & tres Olynthiacas, & Midianam confecit. Hic orbem exegerat, cum nulla Aristotelis de eloquentia scripta litera extaret: nam quod post Olynthiacum bellum Rhetoricas artes scripserit Aristoteles, indicat his verbis, ubi agit de tropis: ἔστι δὲ μεταφορῶν τετραῖον ὄψαν, ἑὸς οὐκ ἔστι μάλιστα αἰετὶ ἀναλογίαν, ὡς Περικλῆς ἐρητὶ νεώτερα τῶν προπολεμῶν ἐν τῷ πολέμῳ οὐκ ἔστιν ἡρακλῶδῶς ἔξ αὐτῶν πλεονάζοντες εἰς τὸ ἐπεὶ ἐκ τῶν ἐπιεικῶν ἐξέλοι, ἔστι λεπτινὴ περὶ λαχιδαιμονίων, οὐκ ἔστιν περὶ εὐδὲν τῶν ἐμάδα ἐπερὶ σφραγμαίων γενομένων. Καὶ Κριστόδοτος ἀπὸ ἀζοῦ ἐξελθὼν ἐβόνας δεναγτὸς περὶ τὸν ἐκλυπιακὸν πόλεμον, ἡγανάκτει φάσκων, εἰς πείγμα τὸ δῆμον ἀγαγόντα, τὰς ἐβόνας περὶ ἀδελφῶν. Cum quatuor, inquit, translationum genera sint, ea maxime probantur, quae proportione constant: sicut Pericles dixit, adolescentiam quae in bello perierat, ita sublata esse ex urbe, ut si quis verex anno tolleret, & Lepitines de Lacedaemonijs, non nisi committendum, ut iusticia fiat Graecia, & Cephisodotus, cum Chares rationem reddere Olynthiæ belli studeret, indignatus dixit, illum, qui populum in furnum duxisset, rationes referre conari. At dicit aliquis, orationem de Corona, ea tetarum Regnam, post lectas Aristotelis artes Rhetoricas, scripsit Demosthenes, ut quam habuit octo annis post Philippi obitum: sed is praetare ipsius Aristotelis testimonio refelleitur, qui in locis vti-tur testimonio ex oratione περὶ σερῶν, quae

B
πῆρ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN